

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 839. An, qua ex causa, & qualiter post elapsam quinquennium sit locus restitutioni in integrum ad hoc, ut audiri debeat is, qui intra quinquennium professionis suæ nullitatem ignoravit, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

quæ tamen etiam, quia est contra præsumptionem juris præsumptis impeditum scire impedimentum, voluisseque illo sublato habere ratam professionem, non admitti ejus probationem viâ ordinariâ, sed ad summum beneficio restitutionis in integrum, & casu quo aliis conjecturis præter dictum & juramentum ignorantis probari possit. Cæterum quò minus dicatur quinquennium non currere, nisi à die sublato impedimenti cogniti, non obstant verba Tridentini statuentis currere à die professionis. ea siquidem per se & nisi iusta causa nimirum per accidens interveniente probabili ignorantia aliove iusto impedimento reclamandi aliud svadeat, intelligenda ita Nav. tom. 3. de relig. L. 7. c. 4. n. 6. Castrop. Pirh. L. l. c. ut.

7. Porro quæ dicta de jure & potestate reclamandi nulliter professi locum quoque habent in religione, cum hæc non sit deterioris rationis, quam religiosus, & quæ disposita de uno correlativorum, censentur quoque disposita de altero. Pelliz. in man. prelator. tr. 33. c. 5. sect. 2. q. 3. n. 52. Pirh. l. c. modo tamen professio fuerit nulla ob ignorantiam iustam & invincibilem superiorum regularium; cum superiores admittentes professionem si culpa non vacent, volentes reclamare & causas nullitatis allegare post elapsum quinquennium, non debeant restitui ut Pirh. l. c. in fine cum Fagnan. in c. 1. h. t. n. 45.

Quest. 839, An, qua ex causa, & qualiter post elapsum quinquennium sit locus beneficii restitutionis in integrum ad hoc, ut audiri debeat is qui intra quinquennium professionis suæ nullitatem ignoravit, vel aliter à reclamando impeditus fuit.

1. Resp. Ad primum, locum esse restitutioni in integrum in hoc casu, probabilius contra Paris. de resign. benef. L. 12. q. 5. n. 46. Cevall. 99. pract. q. 500. in fine. & alios quosdam docent Nav. tom. 4. de regul. n. 71. & 76. & alibi sæpe. Azor. p. 1. l. 13. c. 4. q. ult. Sanch. de marr. L. 7. de 37. n. 22. Less. l. 2. c. 41. du. 7. n. 65. Barbos. p. 3. de potest. Episc. alleg. 104. n. 108. Ricc. resol. 550. quos citat & sequitur Cast. cit. p. 7. n. 13. Conceditur siquidem beneficium restitutionis in integrum adversus præscriptionem longi temporis jure speciali & extraordinario, tam majoribus, quam minoribus, ut juxta c. 1. & 2. de ref. in integ. in 6. L. 1. §. fin. ff. ex quib. caus. Covar. reg. possess. 3. p. 5. 3. Matrienz. l. 5. recopil. lit. 11. l. 8. gl. 12. à n. 4. neque Tridentinum interdicit hoc beneficio restitutionis in integrum adversus præscriptionem quinquennii; cum dicendo, eo lapso non esse audiendum, possit intelligi de ordinaria, secus de hac viâ extraordinaria, dum leges generaliter interdicens actionem, non intelliguntur de actione competente ex jure speciali & extraordinario, sed ex communi & ordinario, ut cum Glof. recepta in L. postquam lit. C. de pallis. Matrienz. l. c. gl. 13. n. 6. Molin. de primog. L. 3. c. 13. n. 65. Castrop. l. c. n. 13. Neque obstat, professionem dissolubilem non esse. Nam datur hæc restitutio non contra professionem certam sed contra præsumptam, quia probari potest præsumptionem veram non esse, neque in veritate fundatam; eò quòd professio vere nec facta, nec ratificata sit Castrop. L. c.

2. Resp. Ad secundum: conceditur hoc beneficium minoribus 25. annis ex duplici causa. Primo ratione minoris ætatis, tamen si sciverint professionem suam esse nullam, & potuerint reclamare favore scilicet fragilis eorum ætatis. Secundo ob im-

potentiam reclamandi, sive ex ignorantia, sive ex metu ortam. Majoribus verò 25. annis tantum ex posteriore hac causa, nempe impotentia reclamandi, ad quam reducitur ignorantia iusta & probabilis; cum qui probabiliter ignorat, jus sibi competere ad rem, quæ præscribitur, iuste impeditus dicatur ad agendum; adeoque restituendus juxta L. 1. §. ult. ff. ex quib. caus. major. Covar. L. c. Castrop. l. c. n. 14. secus est de ignorantia crassa & supina, utpote culpabili, quæ non prodest ad effectum restitutionis, uti nec ignorantia juris, nisi sit juris nimis reconditi, vel ignorans sit miles, rusticus, mulier, in quibus eo eorum conditionem ignorantia juris facile præsumitur, ut Castrop. l. c. cum Sancti l. c. n. 27. 3. Resp. Ad tertium: quamvis Covar. Ma. rt. L. l. c. Sanch. l. c. n. 26. censent indulgeri omnet empus, etiam centum annorum, quo duravit iusta ignorantia; quia eâ ignorantia enervatur præsumptio ratificationis, stante verò scientiâ nullitatis & potentia reclamandi jure communi non concedi, nisi quadriennium juxta c. 1. de in integ. ref. in 6. & L. h. n. 6. de tempor. in integ. ref. quod tamen tempus quo quadriennii Sanch. existimat non concedi stante dictâ scientiâ & potentia; eò quòd, si sublato illo impedimento ignorantia se quis ingerat professorum actibus, censetur tacite profiteri, & non reclamando: elapso quinquennio professionem factam ratificare, licet inquam sic sentiat Sanch. Castrop. tamen l. c. n. 15. vers. cæterum censet verius majoribus jure communi, etiam qualibet ignorantia interveniente, non concedendam restitutionem quadriennio elapso à tempore finitæ præscriptionis, nempe quinquennii; eò quòd si quadriennium concessum pro beneficio restitutionis computandum esset à die cognita contra te præscriptionis, concedenda esset restitutio etiam in quadragenaria ac centenaria præscriptione, quod communiter reprobatur. ut cum Covar. L. c. p. ult. §. ult. n. 2. & Martienz. l. c. L. 2. gl. 12. n. 10. Castrop. l. c. qui tamen addit, distingendam ignorantiam, aliamque esse nullitatis professionis, qua durante toto tempore possit reclamari, quia præsumi nequit ratificata professio, & hoc impedimento sublato, incipiat computari quinquennium intra quod jure ordinario reclamari potest. aliam ignorantiam termini ad reclamandum concessi, & tunc stante scientiâ nullitatis, & sublato impedimento ad reclamandum & ratificandum, credit, concedi quadriennium ad restitutionem in integrum in ordine, ut elapso quinquennio etiam major reclamare possit, eò quòd, si in hoc casu negetur major restitutio, ut reclamare possit, nullus sit casus, in quo necessarium ei sit uti beneficio restitutionis in integrum; cum stante ignorantia nullitatis professionis vel impedimento ad reclamandum non jure extraordinario restitutioni, sed viâ ordinariâ agere possit, quippe non labitur quinquennium, quod est tempus aptum ad reclamandum. ita ille.

4. Resp. Ad quartum: ad hoc, ut audiat nulliter professus post lapsum quinquennii, non nisi à papa restitui potest, unde is pro restitutione obtinenda adire debet S. congregationem Cardinalium Concilii Trid. interpretum vel aliam præpositam negotiis regularium. Reiffenst. h. t. n. 204. cum Donat. tom. 2. tr. 12. q. 14. n. 4. qui etiam moneat, hoc beneficium impetratu difficile non solere concedi, nisi oratur causas nullitatis professionis una cum causa, cur intra quinquennium reclamare non potuerit, in libello supplicii prius explicet, & de iis prius, saltem summarie cogno-

cognoscatur, ac dein clausula in rescripto desuper obtento exactè observandæ.

Quest. 840. An & qualiter professio dissolvi possit?

1. Resp. Primò vinculum professionis seu obligatio ad tria vota substantialia & manendi in religione ex parte professi est omnino indissolubilis & non secus quam donatio alteri facta invito donatario revocari nequit. Sed neque ex parte religionis, ut pote quæ se obligavit absolute & simpliciter ad professum alendum & regendum; neque etiam mutuo consensu religionis & religiosi dissolvi potest. Suar. tom. 3. de relig. L. 6. c. 14. n. 2 & 3. Less. L. 2. c. 41. du. 8. n. 7. Castrop. l. c. p. 8. n. 1. Pirh. h. t. n. 143. Arg. c. 6. h. t. & juxta quod patet ex usu & traditione omnium Ecclesiarum. Idemque est de votis biennii in societate, quatenus etiam emittentes ea obligantur perpetuò societati, & hæc illos ad alendum & retinendum, dum justa causa dimittendi eos non supervenit. Castrop. l. c. Potest nihilominus papa legitimam dispensationem solvere vinculum professionis, ita ut professus desinat esse religiosus, & votis solenibus obstrictus Suar. l. c. tr. 3. l. 6. c. 16. § 17. n. 5. Sanch. de matr. l. 8. d. 8. n. 7. Pirh. n. 144. cum communi contra D. Thom. 2. 2. q. 88. a. 11. Et in hoc sæpius dispensasse pontifices, videre est apud Baron. ad annum Christi 1041. & Suar. lit. c. 17. n. 6. ex ea etiam ratione, quod papa, ut habet communis DD. dispensare potest in votis simplicibus, adeoque & votis solennibus, quippe quorum solennitas non nisi constitutione Ecclesiæ inducta c. unic. de votis in 6. tradita eidem à Christo in Petro universalissima potestate solvendi, ac proinde quidquid ex natura sua insolubile non est per publicam potestatem, vel à Christo solvi prohibitum, quale quid non est professio. His non obstante ratione S. Thomæ, dum dicit, solennitatem voti consistere in quadam consecratione & benedictione, vicujus, quod consecratum est, converti amplius nequeat in usus profanos. Siquidem id verum est, manente consecratione, hæc autem autoritate Ecclesiæ tolli potest & reddi res non amplius consecrata, ut patet in calice contracto, qui destructâ formâ, manente ejus materia, fit non consecratus. Adde, quod status religiosus consistat in aliqua consecratione indistincta ab ipsâ obligatione votorum, quæ tollitur per dispensationem.

2. Resp. Secundo: vinculum professionis non solvitur per promotionem professi ad Episcopatum, sed manet omnibus votis religionis obstrictus, ita cum D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 8. Less. L. 2. c. 40. n. 113. Sanch. L. 6. mor. c. 6. n. 2. Pirh. h. t. n. 145. & alii communiter. non enim status religiosus, quo ad substantiam pugnat cum statu Episcopali, nec eum dedecet, & quidem de voto castitatis patet. Votum etiam obedientiæ in substantia manet, quin & in effectu, non quidem erga superiorem regularem, sed erga summum pontificem, tanquam supremum omnium ordinum religiosorum Generalem, cui speciali voto obedientiæ præter obedientiam generalem ab omnibus fidelibus ei debitam tenetur obedire, neque à voto paupertatis eximitur quatenus non sit dominus bonorum seu reddituum ecclesiasticorum, sed solum administrator; neque acquirit jus succedendi in bonis patrimonialibus, ultra quod habebat existens in religione, ita tamen, ut quæ acquirit, non jam religioni, sed Ecclesiæ suæ Episcopali acquirat juxta c. unic. caus. 18. q. 1. Quin &, si assumptus ex ordine mendicantium, licet jus illud successione aliquo modo extinctum R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

reviviscit per illam assumptionem in commodum Ecclesiæ Episcopalis, cui acquiritur dominium rerum sic obtentorum, ipse verò administrationem earum habeat. ita Azor. p. 1. L. 12. c. 7. q. 2. & 3. Less. Sanch. Pirh. LL. cit. de cætero et regulis ordinis non sit obstrictus sub culpa vel pœna, ex honestate tamen & decencia quadam morali tenetur ad eas servandas in iis, quæ Episcopalem dignitatem non dedecent. Azor l. c. n. 4. Sanch. l. c. n. 16. Pirh. l. c. ubi etiam cum Sanch. l. c. n. 36. quod hæc multò magis locum habeant in professo assumpto ad ecclesiam parochialem, intellige, & non subjectam religioni & quidem etiam obstrictus sit regulis sui ordinis, quæ cum pastoralis munere & functionibus consistere possunt sub pœna & culpa.

3. Resp. Tertiò: professus contra professionem valide à se emissam nullo unquam tempore aut modo præscribere potest. ita ut, quantocumque tempore post eam emissam, v. g. in gravi infirmitate, maneat in sæculo, & nunquam se ad monasterium receperit, bonaque sua retinuerit, ejus tamen vinculo se eximere nequeat, pro ut habetur in c. sicut nobis 17. h. t. ex ea etiam ratione, quod nulla temporis diuturnitas excuset in malefactis, sed potius culpam auget ob perseverantiam in malo juxta auth. nulli iudicium s. i. vers. neque vero, collat. 9. § L. 67. §. infans. ff. de furtis. & semper fuerit in mala fide, ut gl. in cit. c. & abb. n. 3.

Quest. 841. Quinam sint effectus professionis?

1. Resp. Sunt fere sequentes. Primò quòd actuali professione tollatur & extingvatur omne votum simplex antecedenter à proficiente emissum. Sanch. l. 5. mor. c. 5. n. 36. Castrop. tr. 6. d. 2. p. 8. n. 4. Pirh. h. t. n. 139. cum communi. juxta textum clarum c. scriptura. de voto. ubi in specie de voto visitandi sepulchrum domini, limina Apostolorum, ingrediendi religionem, ex ea etiam ratione, quod vinculum simplex & minus, quale est votum simplex, per majus & fortius, quale est votum solenne professionis, dissolvatur, ut patet in venditione simplice, cujus obligatio tollitur per venditionem posteriorem secutâ traditione. in sponsalibus de futuro, quæ solvuntur per sponsalia de præsentem seu matrimonium cum alia. uti &, quod professione assumatur status virtute sua continens & excedens quæcunque alia obsequia, temporalia & particularia, quæ ab homine Deo exhiberi possunt; cum prostens se totum cum omnibus rebus & juribus suis perpetuo consecrat & tradat Deo, eique omnium ex quacunque promissione debitorum perfectam abundantemque præstet solutionem & satisfactionem, censent nihilominus Felin. in c. pervenit de jure n. 2. Angel. v. votum 4. n. 2. Sanch. & apud Wiestn. h. t. n. 108. principem, qui in terræ sanctæ subsidium se cum exercitu valido profecturum vovisset, per professionem non solvi voto, & illius in hanc commutationem ei non permissam, eò quòd opus hoc professione melius videatur, sic etiam professi one non extingvuntur vota quib' intuitu honoris & cultus divini promissum est aliquid Ecclesiæ hospitali, vel etiam privato homini, postquam ab Ecclesiæ prælato aut hospitalis administratore aliove accepta sunt, nisi promissarius talis juri per tale votum acquisito renunciarit. Sylv. v. votum 4. q. 7. dist. 5. Sanch. L. 5. mor. c. 5. n. 40. Pirh. ad lit. de voto n. 26. & 28. Wiestn. h. t. n. 107. eò quòd professionem, quæ juri alteri quæsito derogat, Deus non acceptet. 2. Ampliatur è contra hic effectus primò, ut quoq; per professionem, factam in religione laxiore extingvatur votum ingrediendi religionem, regidiorem

H h h h 2

utpote sim-